

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1864/2023
21.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милић Милић, адвокат из ..., против туженог Јавно – стамбено предузеће, са седиштем у Крагујевцу, чији је пуномоћник Душан Гарашанин, адвокат из ..., ради уврћења ништавости уговора и постојања радног односа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2188/22 од 08.11.2022. године, у седници одржаној 21.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2188/22 од 08.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2188/22 од 08.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 456/19 од 14.12.2021. године, којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да су ништаве одредбе Анекса уговора о раду, закљученог 13.03.2019. године и Анекса од 19.03.2019. године, у делу текста који је означен као „Преамбула“, као и одредба става 2. члана 1. Анекса уговора о раду од 13.03.2019. године, те да се утврди да су тужиле и тужени Анексом уговора о раду од 07.06.2018. године, чланом 1. закључиле Уговор о раду на неодређено време, што је тужена дужна да призна, а да ће у противном ова пресуда представљати основ за остваривање права тужиле на раду и по основу рада, и тужиле је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 189.750,00 динара. Ставом другим изреке другостепене пресуде одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка. Ставом трећим изреке одбијен је захтев туженог за накаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју ревизија указује тврдњом о погрешној оцени изведених доказа, ревизија се не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог почела да ради 25.10.2017. године по уговору о делу, а дана 01.02.2018. године са туженим је закључила уговору о раду на одређено време. По ступању на снагу Правилника туженог о ограничењу и систематизацији послова од 31.05.2018. године, са тужиљом је закључен Анекс уговора о раду 07.06.2018. године и у делу текста који је насловљен као преамбула, наведено да је тужила засновала радни однос код послодавца на одређено време почев од 01.02.2018. године закључно са 31.10.2019. године, а у члану 1. Анекса, да је у питању радни однос на неодређено време. Када је радница у кадровској служби туженог уочила пропуст, тужиљи која се налазила на породилском одсуству, достављено је понуда - обавештење од 30.10.2019. године, за закључење анекса уговора о раду (разлози за анекс, рок за изјашњење и правне последице одбијања наведени у понуди), све у циљу отклањања грешке, што је тужила прихватила, али је назначила да је са послодавцем 07.06.2018. године засновала радни однос на неодређено време. Након тога, дана 13.03.2019. године закључен је оспорени Анекс уговора о раду којим је грешка отклоњена, а другим оспореним Анексом од 19.03.2019. године, утврђено је да је тужила у радном односу на одређено време до 31.10.2019. године.

Тужени је јавно предузеће чији је оснивач Град Крагујевац, па је на основу добијене сагласности Градског већа града Крагујевца, тужила код туженог засновала радни однос на одређено време дана 01.02.2018. године, на радном месту „...“, а због повећаног обима посла.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев за утврђење ништавости Анекса уговора о раду од 13.03. и 19.03.2019. године, те да се утврди да су тужила и тужени закључили уговор о раду на неодређено време.

Према одредби члана 33. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...113/17), уговор о раду може да се закључи на неодређено и одређено време, док је чланом 33. истог закона прописана садржина уговора о раду, те у тач. 6. и 7. цитираног члана као обавезни елементи уговора о раду предвиђени су врста радног односа, да ли је реч о радном односу на одређено или неодређено време, као и трајање уговора о раду на одређено време. Одредбом члана 171. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора о раду) из разлога који су таксативно наведени у тој одредби Закона, док је у члану 172. став. 1. наведеног закона прописано да је уз понуду за закључење уговора послодавац дужан да запосленом у писаном облику достави и разлоге за понуду, рок у коме треба да се изјасни о понуди и правне последице које могу да настану одбијањем.

Тужени је са тужиљом засновао радни однос, чије је време одређено на период од 01.02.2018. године најдуже до 31.10.2019. године Уговором о раду закљученим 01.02.2018. године, који је измењен Анексом од 07.06.2018. године због усклађивања са новим Правилником туженог о организацији и систематизији послова од 31.05.2018. године. Уговор о раду је закључен уз сагласност надлежност органа Града Крагујевца, да тужени јавно предузеће са запосленим закључи уговор о раду на одређено време, а основни уговор и анекс садрже датум почетка и престанка радног односа. У тој ситуацији, једина могућност послодавца и његова стварна воља била је да са запосленим заснује радни однос на одређено време, што је учињено закљученим уговором и оспореним анексима. Сходно наведеном, правилна је оцена нижестепених судова да је грешка у члану 1. Анекса уговора од 07.06.2018. године (да запослени заснива радни однос на неодређено време), формална грешка коју је тужени отклонио оправдано и на законит начин, и то образложеном понудом за закључење анекса, на основу члана 171. став 1. тачка 6. и члана 172. Закона о раду, што је тужилца и прихватила потписивањем два оспорена анекса од 13.03. и 19.03.2019. године. Због тога се не може прихватити ревизијски навод да је у овом уговорном односу повређен принцип равноправности уговорних страна и да послодавац није имао законски основ да анексима мења уговор о раду који је по тврдњи тужилце заснован на неодређено време, те да су ништави делови уговора у којима је временски одређен почетак и престанак радног односа. Тужени је поступао на начин и у поступку прописаном наведеним одредбама Закона о раду, а другачије тумачење наведених одредаба уговора било би у супротности и са посебним прописима, односно супротно Закону о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 108/13...), који се примењује, узимајући у обзир да је тужени јавно предузеће и корисник буџетских средстава и да су за заснивање радног односа на неодређено време у јавном предузећу прописани посебан поступак и услови, који у конкретном случају нису испуњени.

Имајући у виду да је воља туженог и његова једина могућност била да са тужиљом заснује радни однос на одређено време и да није злоупотребио права послодавца, те да је уговор са анексима закључен у складу са одредбама Закона о раду и посебним прописима, правилна је оцена нижестепених судова да нису испуњени услови за ништавост уговора, те да тужена није стекла статус запослене на неодређено време код туженог.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић